

VARIANTEN

MEDLEMSBLAD FÖR VÄLLINGBY FRIMÄRKS-
OCH VYKORTSFÖRENING

Föreningen är ansluten till Sveriges Filatelist-förbund

Nr 1 – mars
2026

(195) Årgång 54

Ordförandens spalt...

Frimärksåret är i full gång i och föreningen har redan haft fem medlemsmöten. Material som ingick i presentationerna under mötena finns på sida 3-41. Det blir ytterligare fyra sammankomster fram till sommaruppehållet. Terminen avslutas med årsmötet den 11 maj.

Därtill kommer en Mini-Mässa lördagen den 11 april, kl. 11.00-15.00 i Blackeberg, Vinjegatan 5 vid Blackebergs T-bana. Den görs i samarbete med Ersta frimärken, Norrorts frimärksförening, Sollentuna filatelistklubb och Medborgarskolan. Hjärtligt välkomna!

Årets största begivenhet blir den nationella och regionala utställningen Huddex 2026, som anordnas av Huddinge Frimärks- och Vykortsklubb i Tomtbergaskolan nära Huddinge centrum den 15-17 maj. Öppettiderna är fredagen den 15 maj kl. 11.00-18.00 med officiell invigning kl. 12.00, dagen efter kl. 10.00-17.00 och sista dagen kl. 10:00-14.00. För mer information se föreningens hemsida <http://www.duv.se/vff>

Till sist vill jag påminna alla medlemmar om att betala medlemsavgiften 150 kronor på plusgiro 60 74 35-5. Tack i förväg.

Välkommen till vårens möten i Spånga Folkets Hus!

Gabriel

Vällingby Frimärks- och Vykortsförening.

Möteslokal: Spånga Folkets Hus, Spångavägen 353

Medlemsavgift: 150 kr. **Plusgiro:** 60 74 35-5 **Hemsida:** <http://www.duv.se/vff>

Ordförande: Gabriel Jonsson, Råsundavägen 24, 169 67 Solna. Tfn: 076 – 496 09 82

E-post: Gabriel.Jonsson@su.se

Styrelsen 2025

Gabriel Jonsson, ordförande	076 - 496 09 82	Gabriel.Jonsson@su.se
Anders Hagrén, kassör	070 - 566 81 53	hagren62@gmail.com
Christer Wahlbom, sekreterare	073 - 224 06 31	christerwahlbom@hotmail.com
Per Näsman, ledamot	070 - 570 14 15	per.nasman@nasman.com
Per Söderberg, ledamot	073 - 741 66 05	pers_1957@hotmail.com
Gordon Långner, suppleant	070 - 395 06 66	gordon.langner@regionvarmland.se

Vällingby Frimärks- och Vykortsförening

Auktioner vårterminen 2026

Under vårterminen genomför vi inlämningsauktioner vid varje möte. Bud till auktionerna skickas till Gabriel Jonsson, mail: Gabriel.Jonsson@su.se, tel. nr.: 076 – 496 09 82
Stopptid för inlämning av objekt till inlämningsauktioner är lördagen innan kommande möte kl. 21.

Under våren 2026 har vi följande program:

Måndag 19 januari: Föredrag Gunnar Lithén: "Ångbåtspostexpeditionerna på Frykensjöarna" följt av inlämningsauktion.

Måndag 2 februari: Föredrag Gabriel Jonsson: "Nepals frimärksutgivning" följt av inlämningsauktion.

Måndag 16 februari: Föredrag Bert Myde: "Post och järnväg på Trinidad & Tobago" följt av inlämningsauktion.

Måndag 2 mars: Föredrag Giselher Naglitsch "Postvägar i Uppland" följt av inlämningsauktion.

Måndag 16 mars: Föredrag Arne Forssén "Stockholmsutställningen 1930: Ett arkitekturhistoriskt evenemang belyst med vykort och poststämplar" följt av inlämningsauktion.

Måndag 30 mars: Föredrag Bo Johansson "UPU 50 år" följt av inlämningsauktion.

Måndag 13 april: Föredrag Reiner Lärka (titel meddelas i samband med kallelse) följt av inlämningsauktion.

Måndag 27 april: Föredrag John Bitton: "Filateli på ett annat sätt – en samling med modifikation" följt av inlämningsauktion.

Måndag 11 maj: Avslutning av höstterminen, loppmarknad följt av inlämningsauktion.

1. Ångbåtspostexpeditionerna på Frykensjöarna

Från 1882 till och med 15 juli 1915 fanns det några få ångbåtspostexpeditioner i Sverige som var av 1:a klass och fick hantera rekommenderade försändelser. På Frykensjöarna upphörde 1:a klass 1909. Det är endast kända en handfull med kvitton på inlämnade rekommenderade försändelser och dessa är alla från Frykensjöarna och ångbåtspostexpeditionerna 100 och 101.

Qvitto å inlämnad rekommenderad försändelse 545. Stämplat ÅBXP 100 27/8 1900 och underskriven av Anders Fryxells befälhavare, Alfred Almström. Noteringen O. P. Råby, betyder att rek-försändelsen är lämnad av O. Persson som var handlare i Råby.

Qvitto å inlämnad rekommenderad försändelse 055. Stämplat med den sällsynta stämpeln ÅBXP 101 typ II:3, 10/8 1900 och underskriven av Gösta Berlings befälhavare, Carl Almström.

Alfred och Carl Almström var bröder och befälhavare på varsin ångbåt, Anders Fryxell och Gösta Berling.

2. Nepals frimärksutgivning

100-ÅRSMINNET AV FÖRSTA FRIMÄRKENA, 1981

FDC, 25-ÅRSMINNET AV BESTIGNINGEN AV MT. EVEREST 1978

HIMALAYA 1971, 1973, 1982, 1983

DJUR 1975, 2000

HISTORISKA SEVÄRDHETER 1949, 1995, 1996, 2003, 2013

HISTORISKA SEVÄRDHETER 1995, 2004, 2011

FOLKDANSER, 1976

KUNG BIRENDRAS KRÖNING 1975 (FÖDD 1945, REGERADE 1972-2001)

KUNG BIRENDRAS KRÖNING 1975

*KUNG BIRENDRAS FÖDELSEDAG 1977
KUNG GYANENDRA 2004 (2001-2008)*

NEPAL I VÄRLDEN 1975, 1985, 1995, 1998, 1999

Järnväg på Trinidad & Tobago

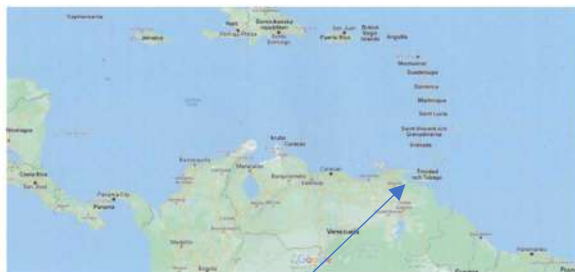

Ett avtal har ingåtts med ett franskt konsortium avseende ett så kallat "Design- Build-Operate-Maintain"-kontrakt (DBOM), vilket innebär att fransmännen projekterar, bygger, driver och underhåller järnvägen.

- Ratp Development
- Bouygues Travaux Publics
- Alstom

Ratp Development skulle sköta trafik och underhåll och Bouygues Travaux Publics och Alstom rullande material och järnvägssystem

TriniTrain

Trinidad and Tobago

Fakta om Trinidad & Tobago

Självständigt 31 augusti 1962
 Namnet ändrades till Republiken T&T 1 augusti 1976
 Stort som 1,5 ggr Gotland
 Huvudstad Port of Spain ca 50 000 invånare
 Största stad Chaguanas ca 83 000 invånare
 1,4 miljoner invånare
 400 000 bilar
 Bensinpriset 2,30/L Diesel 1,50/L (2009 SEK)
 1 TTD = 1,41 SEK. Fast kurs gentemot 1 USD = 6 TTD Torrperiod från januari till maj
 Regnperiod från juni till december

Posthistoria Trinidad and Tobago

Det första postkontoret etablerades år 1800 och tidigaste kända brev är från 1806.

Det första frimärket som gavs ut i Trinidad var den berömda Lady McLeod i april 1847. Det är det första kända frimärket som gavs ut privat av en brittisk koloni. Det var David Bryces som drev en ångbåtslinje med båten Lady McLeod mellan Port of Spain och San Fernando.

Det har genom tiderna funnits ca 175 poststationer på Trinidad och på Tobago respektive 26, Post Offices.

Nu finns det 72 poststationer på Trinidad och på Tobago 6 (Postal Offices). Brittisk koloni.

1797 erövrades Trinidad av britterna och 1802 överlämnade Spanien officiellt ön till Storbritannien. 1814 blev Tobago en brittisk koloni. När så sockerpriset sjönk och

kolonierna inte längre var lika lönsamma slog britterna i slutet av 1880-talet ihop Trinidad och Tobago till en koloni.

Det första frimärket som gavs år 1851 och föreställde den sittande Britannia.

Sittande Britannia 1863, 1876

Drottning Victoria 1883

Britannia sittande med ett spjut eller treudd och en sköld. Den nationella personifieringen av Storbritannien. Jämför med moder Svea.

1899 anslöts Tobago och 1913 ändrades namnet till Trinidad and Tobago

Half Penny 1909

Half resp. 1 Penny 1913

Port of Spain postkontor från 5 juli 1800

Från 1852 användes nummerstämpel

Stämpeltyp utan Port of Spain Från 1851 Namnet Port of Spain från 1892

Pitch Lake naturlig asfaltsjö utanför San Fernando

Från början 140 meter djup, numera 70 meter

Stämplat Port of Spain 1941 G. P. O. = General Post Office

Ankomst Leopoldville

T. P. O. = Transport Post Office

Känd några månader 1899

S.S. Naparina (ovan)

Cedroslinjen gick vid den här tiden från Port of Spain – San Fernando - Cedros

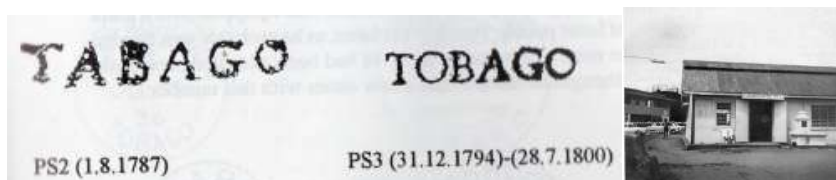
1910 - 1922

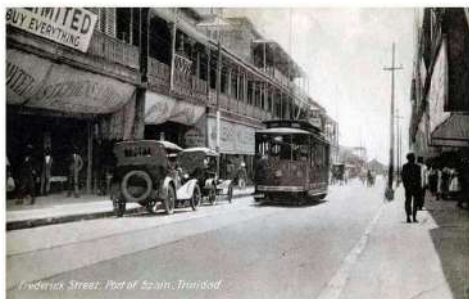
Ångbåtslinjen Port of Spain – San Fernando - Cedros

Stämplarna ovan började användas från på Tobago 1949

Scarborough öppnades 1765. Scarborough Post Office.

Spårvagn fanns i Port of Spain från åren 1889 till 1950-talet

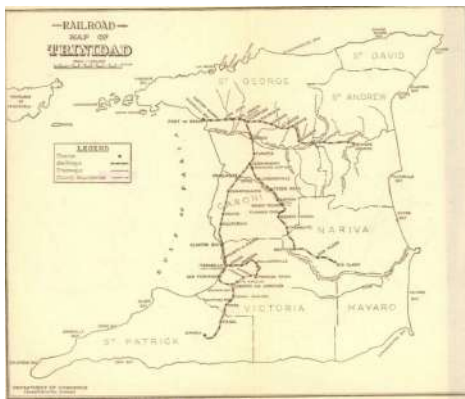
På 40-talet kom trådbussar och fasade ut spårvagnarna men försvann 1956. Frimärket visar den första eldrivna spårvagnen.

Bilder från tidigt 40-tal

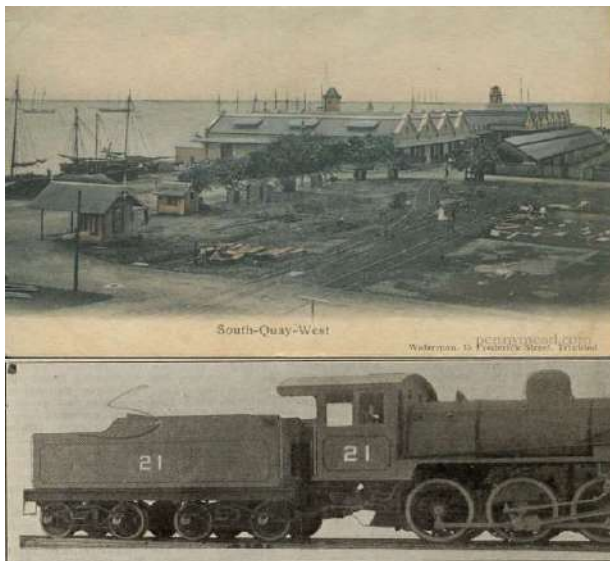
Järnväg (The Trinidad Government Railway TGR) fanns mellan åren 1876 till 1968. Första delen blev klar fram till Arima 1876.

173 km lång när hela var utbyggd. Spårvidd 1435 mm

Arima, Port of Spain

1921 fanns det 37 ånglok 105 passagerarvagnar 738 godsvagnar

Lok nr 21 byggt 1921 av Montreal Locomotive Works

Westmoorings – Port of Spain – St Augustine – Arima – Sangre Grande.
 Universitetet – Chaguana – San Fernando

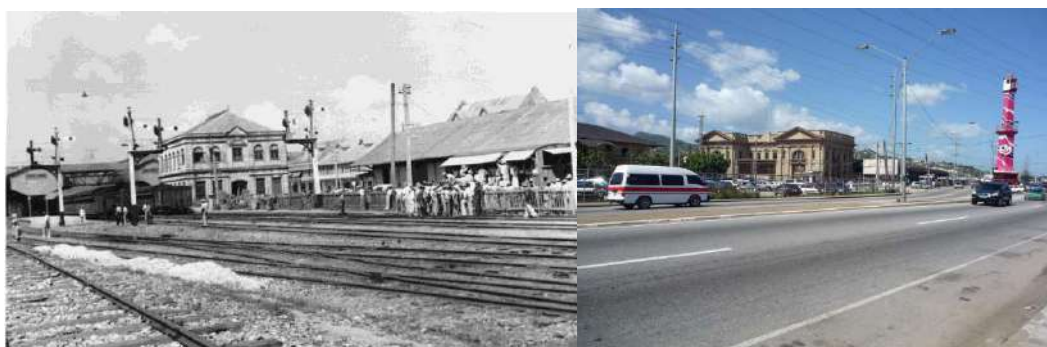
Avståndet mellan Westmoorings – Sangre Grande är 54 km och mellan San Augustine – San Fernando 50 km

10 stationer

Underhållsverkstad i St Augustine

Stationshuset i Port of Spain

Publika transportmedel

PTCS Public Transport Service Corporation s. k. Maxi-taxis.

De hade olika färger på banden (röda, gula och gröna) beroende på sträcka. Exempelvis röda Port of Spain till Sangre Grande.

Buss fanns det i väldigt ringa omfattning, endast någon procent av det allmänna transportarbetet.

0

Gulf of Paria The First Boca

Karneval varje år i februari

Utsikt över Maracas bay

Asa Wright Bird Sanctuary

4. Postvägar i Uppland

 1 De tidiga stora postvägarna

Stora Östra Postvägen
över Uppsala 1700, 1735

STOCKHOLM till NARVA, daterat 21 feb. 1700. B-stämpel typ 5.
Franco, 2:a viktclass. Porto 2x8=16 öre SM, 1692 års taxa.

Färdvägen österut till Finland och Baltikum är urgammal. Först 1638 inrättades den som reguljär postväg över Norrtälje och Grisslehamn.

Från 1690-talet in på 1700-talet gick Finlands-posten över Uppsala. När en andra veckotur skulle införas till Uppsala år 1692 var det ekonomiskt och praktiskt att låta den ena turen samordnas med finlandsposten, nu dragen över Uppsala till Norrtälje.

 1 De tidiga stora postvägarna

Stora Östra Postvägen
Karl XII:s "tokerien" 1718

År 1718 befallde Karl XII att Posten och Gästgiverinörelsen skulle samordnas. Det var ett galeit beslut som omedelbart återställdes, när konungen senare under året stupade vid Fredriksten. Till följd av nyordningen kom Stockholm att under knappt ett år ha två postkontor, ett på Hornsgatan (i Sörmland) och ett på Drottninggatan (i Uppland).

Brev daterat Norrtelje d. 11 Maj 1718
med invändig notering: ankom till Stockholm d 13 Maj 1718
Detta torde vara det enda hittills noterade brev som kan knytas till
Stockholms kortlivade postkontor på Drottninggatan, samordnat med gästgiveriet.
Reformen skulle vara genomförd den 1 april, den upphävdes den 12 december.

Sigtuna var det enda postkontoret mellan Uppsala och Stockholm. Stora Norra Posten, så länge den var ridande, gick in till stadentvå gånger i veckan, i båda riktningarna. Runt år 1700, då man övergick till kurrpost, sattes Sigtuna på en enklare sidopost från postgården Wahlsta.

Karta 1717

Ex Beckman

Brev från Sigtuna till Stockholm, daterat 7 aug 1700.
Det äldsta kända brevet med allmänna posten från Sigtuna.

Unikat

Befordran: Annu med ridande postställen.

Sigtuna saknas i 1692 års taxa. Brev till Stockholm från närliggande orter som Enköping, Norrtälje och Uppsala kostade 2 öre silvermynt.

Undertecknat av M(ärten) Litz, Sigtunas förta kända postmästare.

Extra Post 1858, Kronobrev med fjäder

till Herr Kronofogde L. Ohlin, Tollsta **Extrapost** **angår** Kronoskjuts, daterat: Ekeby 10 Januari 1858.
Befordringsanvisning: afgår den 10de januari kl 3 e.m. och fortskaffas med Kronobrevbäring att det är bestämd ort kl 7 f.m. påföljande dag den 11de dennes vid **ansvar** / Nils Wiström.

5 Moderna tider, i naturliga regioner

Från till mitten av 1800-talet skedde bara små förändringar i det uppländska postlandskapet som det är skildrat i det föregående. Postkontor inrättades i Vaxholm 1757 och Drottningholm 1778, postexpedition Osterby 1869. Ett fåtal lantpoststationer inrättades enligt 1860 års förordning.

Ångbåtar i Mälaren och längs Upplandskusten anlätades nu i postföringen. Järnväg började användas i postföringen. Vid dessa inrättades förenade poststationer. De fyra Stora Posterna bestod tills järnvägarna tog över postföringen.

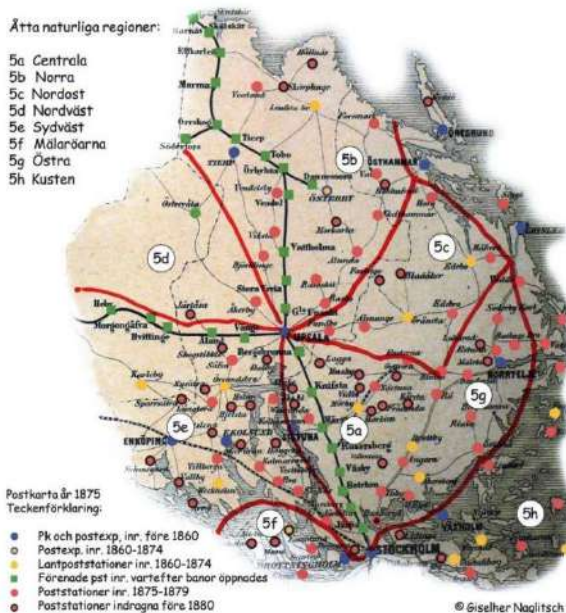
Den stora omvälvningen kom med den stora postreformen, då kronobrevbärningen upphörde.

Inte mindre än 90 nya poststationer inrättades i Uppland år 1875.

Många blev kortlivade, ersattes av lantbrevbärning. Mängder av kortare poster/postvägar inrättades och ändrades under senare 1800-talet. För att skilja detta delas i det följande landskapet Uppland upp i åtta av ungarns kommunikationsleder påverkade regioner:

Åtta naturliga regioner:

- 5a Centrala
- 5b Norra
- 5c Nordost
- 5d Nordväst
- 5e Sydöst
- 5f Mälardalarna
- 5g Östra
- 5h Kusten

Postkarta år 1875
Teckenförklaring:

- Pk och postexp. inr. före 1860
- Postexp. inr. 1860-1874
- Lantpoststationer inr. 1860-1874
- Förenade pst inr. varrefter banor öppnades
- Poststationer inr. 1875-1879
- Poststationer indragna före 1880

© Giseler Naglitsch

5a Centrala

Märsta
1869, 1872

Bev med Strålstämpel Märsta, två avtryck.
Ex Beckeman, tidigare Sven-Olof Karlsson, Cert HOW.

Unikat

Brevet kom in ofrånkerat till postkontoret i Uppsala, från låda eller över disk. Stämpelades UPSALA 4/7 1869 och återlämnades till avsändaren för fränkning. Efter fränkning komade det på postkupen utan vidare inblandning av postkontoret i Uppsala. Postlönerna skulle komma lådan 6 minuter före tågets avgång. Han missade makuleringen av frimärket. Därför makulerades det i Märsta. (Denne tid skulle obetalda brev kvarhållas eller återlämnas till avsändaren om denne var känd.) Det finns bara två kända brev med strålstämpel från pst vid N.S.B. Det andra är Rosenberg.

Till 1866 växades diligensen post vid Märsta gästgiveri. Därefter växades med postkuperna på NSB. Sigtuna och Marby växades även direkt med Märsta förenade pst. Sigtuna hade 3 poster i veckan, Marby hade 2.

5. Stockholmsutställningen 1930, Officiellt kort nr. 2 till entrén.

